

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСОБЛИВОСТІ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ»

Ступінь освіти	магістр
Освітня програма	«Германські мови та література (переклад включно), перша - англійська»
Тривалість викладання	3-4 чверті
Заняття	– II семестр 2025/2026 н.р. <u>2 години на тиждень</u>
Практичні	
Мова викладання	<u>англійська, українська</u>
Кафедра, що викладає	<u>перекладу</u>

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2791>

Консультації:

Онлайн-консультації *: Teams – група «ПНТП / ОУП»

Інформація про викладача:

Висоцька Тетяна Миколаївна (практичні заняття)	кандидат філологічних наук, доцент
Персональна сторінка	https://pereklad.nmu.org.ua/ua/vysotska.php
Е-пошта:	Vysotska.T.M@nmu.one

1. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «**Основи усного перекладу**» є важливою складовою у структурі професійної підготовки майбутніх перекладачів, покликана ознайомити студентів з особливостями усного перекладу, його структурними відмінностями від інших форм перекладу. Курс спрямований на набуття навичок ефективного використання системи перекладацького скоропису, розвиток оперативної пам'яті, навчання лексичним та граматичним трансформаціям, опанування розповсюджених шаблонних виразів.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає в опануванні здобувачами освіти теоретичних засад усного перекладу, а також у розвитку у тих, хто навчається, достатнього рівня знань, практичних вмінь та навичок усного перекладу.

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти зі специфікою роботи усного перекладача та сформувані практичні уміння усного перекладу за допомогою різних видів вправ;
- розглянути відмінності послідовного та синхронного перекладу;
- навчити здобувачів вищої освіти виділяти основну інформацію та записувати її, використовуючи прийняті в перекладацькій практиці позначення та скорочення для усного перекладу, використовувати вертикальне розташування записів;
- навчити здобувачів вищої освіти перекладати повідомлення з рідної мови на іноземну та з іноземної на рідну, укладаючись в прийняті часові рамки, та відповідно до

вимог грамотного літературного перекладу.

3. Результати навчання:

- знати теоретичні засади процесу усного перекладу;
- володіти принципами та прийомами перекладацького скоропису;
- вміти користуватися прийомами смислового аналізу;
- доцільно застосовувати перекладацькі прийоми у процесі передачі усного повідомлення засобами мови перекладу;
- здійснювати адекватний усний переклад текстів різних жанрів.

4. Структура курсу ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Interpreting and Interpretation: Theoretical Outline

Interpreting as a specific activity.

Interpreting VS Translating / Interpreter VS Translator.

Modes of interpretation: consecutive interpretation (CI), simultaneous interpretation (SI), whispering, relaying.

Interpreting. Practical Tips – Anticipating the speaker.

2. Note-taking in consecutive interpretation.

Diagonal layout.

Left-hand Margin.

Verticality of lists.

Abbreviations and symbols.

Links.

Tenses.

Modal verbs.

Stress.

The Language in which to Note.

When to Note.

How to Read Back Notes.

3. Basic Principles of Consecutive Interpreting.

Understanding.

Analysis.

Re-expression.

4. Basic Principles of Conference Interpreting.

The Context of the Conference Interpreter's Work.

Types of Conference Interpreting.

5. Simultaneous Interpreting (SI) as a Special Type of Interpreting.

The Acoustic Difficulties of Simultaneous Interpreting.

Cultivating Split Attention.

Listening to Oneself in Simultaneous Interpreting.

The Technique of Simultaneous Interpreting.

6. Перекладацький практикум:

Сприйняття на слух та тренування пам'яті. Фразеологічні вправи. Тренування скоропису, актуальне членування. Закріплення лексичних та перекладацьких шаблонів.

Сприйняття незнайомого тексту та поповнення банку фонетичних сигнатур: вичленовування необхідної інформації, усне викладення змісту.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

1. Технічні засоби навчання.
2. Дистанційна платформа MOODLE, TEAMS.
3. Друкований та роздатковий матеріал.

6. Система оцінювання та вимоги

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре/Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії здобувача за вимогами НРК до 7го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ
-------------------	----------------------

навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням студента

Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня за НРК, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня за НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O/ = 100 a/m,$$

де a - число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m - загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

7. Політика курсу

7.1 Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих

текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2 Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування групи у Teams, перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Особливості усного перекладу» (<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2791>).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3 Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6 Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та брали участь у позанавчальних заходах кафедри за напрямом дисципліни, що вивчається, отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.7 Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освітим буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які

буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Особливості усного перекладу».

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Анохіна Т.О., Кобякова І.К. Теорія і практика усного перекладу (англійська мова) Суми: Сумський державний університет, 2024. 154 с.
2. Gholub, O. M.; Roman, V. V.; Zhukova, M. K. Fundamentals of English-Ukrainian and Ukrainian-English Translation. Слов'янськ: 2018. 142 с.

Допоміжні

1. Король А. А. Основи усного перекладу: електронні навчальні матеріали Чернівці: Чернівецький національний університет, 2022. — 180 с.
2. Smirnova, M. S. Основи перекладу (теорія Translation і практика усного перекладу) Маріуполь: Маріупольський державний університет, 2020. — 121 с.

Електронні ресурси

1. <https://blog.ablio.com/online-resources-for-professional-interpreters/>